

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **P. V.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2016, č. j. 73252/2016, sp. zn. S-JMK 70778/2016/ODOS/Př, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 3. 2017, č. j. 62 A 104/2016 - 33,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 3. 2017, č. j. 62 A 104/2016 - 33, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a obsah kasační stížnosti

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného ve věci spáchání správního deliktu provozovatele vozidla. Krajský soud žalobce vyzval k zaplacení soudního poplatku ve výši 3000 Kč, načež žalobce zaplatil pouze částku 2000 Kč. V záhlaví uvedeném usnesením (dále jen „napadené usnesení“) proto krajský soud řízení o žalobě zastavil podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích,

ve znění pozdějších předpisů, s odůvodněním, že zbývající částka ve výši 1000 Kč nebyla zaplacená ve stanovené lhůtě, ani po jejím uplynutí do dne vydání usnesení.

[2] Proti napadenému usnesení brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž tvrdí, že zbývající část soudního poplatku ve výši 1000 Kč uhradil dne 21. 3. 2017, tj. v den nabytí právní moci napadeného usnesení, hotově na pokladně soudu. Napadené usnesení proto pokládá za nezákonné, neboť mělo být podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích zrušeno krajským soudem.

[3] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[5] Stěžovatel nepodřadil svou kasační námitku pod žádný ze zákonem stanovených důvodů podle § 103 odst. 1 s. ř. s. S ohledem na to, jaké rozhodnutí svou kasační stížností napadá, připadá v úvahu pouze stížní důvod dle písm. e), tj. nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení. Subsumpce kasačních důvodů pod zákonná ustanovení je nicméně součástí právního hodnocení Nejvyšším správním soudem a nejde o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50, publ. pod č. 161/2004 Sb. NSS; veškerá judikatura zdejšího soudu je dostupná z www.nssoud.cz). Kasační stížnost je tedy přípustná.

[6] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích je poplatníkem soudního poplatku ve věcech správního soudnictví ten, kdo podal žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, přičemž podle § 4 odst. 1 písm. a) téhož zákona vzniká poplatková povinnost již podáním žaloby. Pokud nebyl soudní poplatek splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí, čímž jej upozorní, aby tuto svou povinnost dodatečně splnil. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví, o čemž účastníka ve výzvě poučuje (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). Zákon o soudních poplatcích v § 9 odst. 7 však dává účastníkovi možnost zvrátit zastavení řízení ve věcech správního soudnictví pro nezaplacení soudního poplatku tím, že soudní poplatek zaplatí dříve, než usnesení o zastavení řízení nabude právní moci. V takovém případě soud, který usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku vydal, toto usnesení zruší.

[8] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovodil, že rozhodnutí nabývá právní moci teprve uplynutím posledního okamžiku dne, v němž bylo doručeno. Soudní poplatek ve

pokračování

správním soudnictví tak lze zaplatit nejpozději v den, kdy bylo usnesení o zastavení řízení doručeno účastníkům, a to kdykoli v průběhu tohoto dne (viz rozsudek ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 – 172, publ. pod č. 2328/2011 Sb. NSS). Zákon o soudních poplatcích umožňuje zaplacení soudního poplatku kolkovými známkami nebo na účet soudu zřízený u České národní banky (§ 8 odst. 3 a 4 zákona o soudních poplatcích), přičemž pro posouzení včasnosti úhrady je podstatné, kdy se soudní poplatek dostal do dispozice soudu. Platí-li účastník soudní poplatek kolkovými známkami, musí být v poslední den, kdy tak ještě lze učinit, předán soudu - buď přímo účastníkem či jeho zástupcem, nebo doručeny prostřednictvím držitele poštovní licence (viz citovaný rozsudek č. j. 5 Afs 1/2007 – 172, nebo rozsudek ze dne 16. 7. 2015, č. j. 9 As 115/2016 – 21). Při bezhotovostním převodu soudního poplatku je pak rozhodný den, kdy byla částka skutečně připsána na účet soudu. Nedostatečné je, pokud v den nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení účastník zadá příkaz k úhradě tak, že úhrada již nemůže být na účtu soudu v tento den zaznamenána (kromě zmiňovaného rozsudku č. j. 9 As 115/2016 – 21 viz také rozsudek ze dne 22. 10. 2013, č. j. 2 Afs 81/2013 – 9).

[9] Nad rámec způsobů úhrady soudních poplatků předpokládaných zákonem uznala judikatura možnost zaplatit soudní poplatek v hotovosti přímo na pokladně soudu (viz rozsudek č. j. 5 Afs 1/2007 – 172, nebo rozsudek ze dne 23. 8. 2013, č. j. 5 Afs 32/2012 - 19). Tento způsob platby aproboval také Ústavní soud zastávající názor, že právo na přístup k soudu zaujímá v každé demokratické společnosti natolik významné místo, že nepřichází v úvahu jeho zužující výklad ani formálně interpretační přístupy. Navzdory tomu, že právní úprava umožňovala pouze platbu soudního poplatku kolkovými známkami nebo bezhotovostním převodem na účet soudu, neshledal Ústavní soud „*dost rozumných důvodů, proč nepovažovat platbu učiněnou v hotovosti na pokladně soudu v poslední den lhůty za platbu učiněnou řádně a včas u oprávněného subjektu*“, neboť absence postupu podle zákona o soudních poplatcích v otázce placení byla zhojena převzetím částky odpovídající výše předepsaného soudního poplatku příslušným pracovníkem soudu (viz nálezk Ústavního soudu ze dne 1. 6. 1998, sp. zn. II. ÚS 310/97, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>).

[10] Při platbě soudního poplatku v hotovosti je třeba považovat den, kdy účastník složil odpovídající částku na pokladně soudu, za rozhodný, neboť tehdy se soudní poplatek dostal do dispozice soudu, čímž došlo k jeho úhradě. Nepodstatné je naopak to, kdy byl soudní poplatek připsán na účet soudu poté, co jej oprávněná soudní osoba na účet vložila, jelikož k tomu nemusí dojít v den platby, ale s časovou prodlevou. Účastníku, který je v dobré víře, že soudní poplatek zaplatil řádně a včas jeho předáním soudu, na důkaz čehož mu byl vystaven příjmový doklad, nemůže jít taková časová prodleva (závislá pouze na rychlosti administrativních kroků soudu) k tíži.

[11] V souzené věci stěžovatel neuhradil soudní poplatek za žalobu při jejím podání a v soudem stanovené dodatečné lhůtě uhradil o 1000 Kč méně, než kolik činila jeho poplatková povinnost. Jelikož ani po uplynutí soudcovské lhůty do dne vydání napadeného usnesení nebyla zbývající část soudního poplatku uhrazena, rozhodl krajský soud oprávněně o zastavení řízení. Napadené usnesení bylo doručeno žalovanému dne 20. 3. 2017 a stěžovateli dne 21. 3. 2017. Podle záznamu o složení na č. l. 40 spisu krajského soudu složil stěžovatel zbývající částku ve výši 1000 Kč na pokladně soudu, přičemž na

účet soudu byla připsána dne 23. 3. 2017. Z předloženého soudního spisu nebylo možné zjistit, kterého dne stěžovatel doplatek na soudním poplatku na pokladně uhradil, a stěžovatel své tvrzení o tom, že se tak stalo dne 21. 3. 2017, nijak neprokázal. Z příjmového pokladního dokladu, který byl Nejvyššímu správnímu soudu zaslán krajským soudem na základě výzvy, je nicméně zřejmé, že stěžovatel složil zbývající část soudního poplatku na pokladně krajského soudu skutečně dne 21. 3. 2017, tedy v den, kdy napadené usnesení nabylo právní moci. Tím byly splněny podmínky § 9 odst. 7 věty první zákona o soudních poplatcích, a krajský soud měl napadené usnesení sám zrušit.

[12] Podle § 9 odst. 7 věty první zákona o soudních poplatcích usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku „*zruší soud, který usnesení vydal*“. Ustálená judikatura nicméně zastává názor, že toto ustanovení je třeba vykládat tak, že i Nejvyšší správní soud má pravomoc zrušit nezákonné rozhodnutí krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku (např. rozsudky ze dne 17. 7. 2008, č. j. 9 Afs 53/2008 – 37, nebo ze dne 19. 10. 2011, č. j. 4 As 31/2011 – 121), a zdejší soud nemá důvod se od ní odchýlit.

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[13] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že je kasační stížnost důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu